

OLIMPIADA LA ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ
etapa raională / municipală, 16 februarie 2025, Clasa a X-a

Timp de lucru 180 minute

Mult succes!

Citește cu atenție sursele istorice propuse. În baza lor, a cunoștințelor și a competențelor dobândite anterior, realizează sarcinile propuse.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

SURSA A. „Avem o constituție care nu imită legile vecinilor, ci mai degrabă noi înșine suntem exemplul, fără să-i imităm pe alții. În privința numelui – din pricină că este condusă nu de câțiva, ci de mai mulți cetățeni – s-a numit democrație, și, după lege, toți sunt egali în privința intereselor particulare; cât despre influența politică, fiecare este preferat după cum se distinge prin ceva, și nu după categoria socială, ci mai mult, după virtute, iar dacă este sărac, dar poate să facă un lucru bun pentru cetate, nu este împiedicat pentru că n-are vază.” (Tucidide, *Războiul peloponesiac*)

SURSA B. „În acest fel Octavianus, fiind încă în viață și datorită faptelor sale, a fost considerat – cel dintâi – de către romani ca demn de venerat și numit de către ei Augustus. Întocmai ca și Caius Iulius Caesar, având chiar o mai mare putere decât acesta, el s-a proclamat singur conducător al patriei sale cât și al tuturor popoarelor de sub autoritatea acesteia, iar pentru acest scop nu a avut nevoie nici de alegere, nici de vot, nici de vreun simulacru de acest fel. Imperiul său devenind durabil și puternic, iar el însuși reușind în toate și fiind temut, Octavian August a lăsat în urma sa succesori care au stăpânit după el într-un chip asemănător lui.” (Appian, *Războaiele civile*)

SURSA C. „Diocletianus l-a ridicat pe Maximianus Herculius de la demnitatea de *caesar*, la cea de *august*, iar pe Constantius Chlorus și pe Maximianus Galerius la demnitatea de *caesari*; în legătura cu Constantius se afirmă că ar fi fost nepotul lui Claudius, de la fiica acestuia; iar Maximianus Galerius s-ar fi născut în Dacia, nu departe de Serdica.” (Eutropius, *Istoria Romană*)

SUBIECTUL I. Timp, spațiu, personalități și evenimente/procese în istorie (40 puncte)

1.1 Completează tabelul de mai jos. Utilizează sursele A, B și C pentru definirea și explicarea noțiunilor în context istoric.

L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Noțiune istorică	Țara sau zona geografică la care se referă	Perioada istorică (ani, decenii, secole)	Definiție în context istoric
SURSA A			
Democrație			
SURSA B			
Principat			
SURSA C			
Tetrarhie			

1.6	Formulează două consecințe ale evenimentului/fenomenului/procesului expus în <i>sursa C</i> , argumentându-le.	L	L
	Consecință _____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
	_____	5	5
	_____	6	6
	Argument _____	7	7
	_____	8	8
	_____		
	Consecință _____		
_____			
_____			
Argument _____			
_____			
_____			
_____			

SUBIECTUL II (20 puncte)

2.	SURSA D. „Așa a fost rânduit rege Darius fiul lui Hystaspes. Afară de arabi, toți locuitorii Asiei se aflau sub stăpânirea lui. Ei fuseseră supuși mai întâi de Cyrus, iar apoi de Cambyses [...] Darius înființă douăzeci de guvernăminte pe care perșii le numesc satrapii. După ce le înființă și la rândul-i satrapi, așeză birurile ce trebuia să-i plătească fiecare neam în parte.” (Herodot, <i>Istorie</i>) SURSA E. „Între timp, Alexandru se apropia de apa Granicului cu armata pregătită de luptă [...]. O parte dintre iscoade veneau în goana cailor să-i dea de știre că pe celălalt mal al Granicului perșii așteaptă în formație de luptă [...]. Înaintând în fruntea armatei, Alexandru lovi chiar în punctul unde fusese masată cavaleria persană și unde așteptau căpeteniile lor. În jurul lui se încinse o luptă îndârjită; profitând de moment, unitățile macedonene începură să treacă apa una după alta, fără să întâmpine rezistență. Lupta se da călare și, cu toate acestea, părea să fie o luptă a infanteriei: caii se frecau unul de altul și călăreții se loveau de aproape. Macedonenii se străduiau să gonească pe perși de pe mal și să-i împingă în câmp deschis, în timp ce aceștia făceau tot posibilul să nu-i lase pe macedoneni să iasă la mal și căutau să-i arunce înapoi în fluviu [...]. Când centrul [oastei persane] începu să cedeze și călăreții se văzură împrăștiați de o parte și de alta, perșii se porniră să fugă, fără să se mai oprească.” (Arrianus, <i>Expediția lui Alexandru Macedon în Asia</i>)		
2.1	Explică termenul <i>despoție orientală</i>, făcând referire la personalitatea din <i>sursa D</i>. _____ _____ _____ _____ Explică termenul <i>Bătălia de la Granicus</i>, făcând referire la personalitatea din <i>sursa E</i>. _____ _____ _____ _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4

